

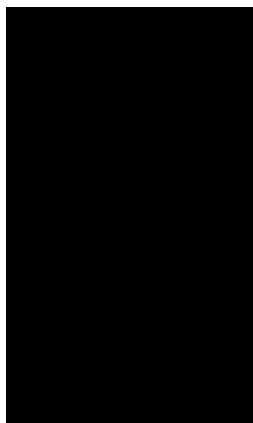
Województwo
Śląskie

Katowice, 3 marca 2022 r.
FR-RKPR.44.67.1.2022 KPr
Dotyczy projektu nr 03HC/16

Pani
Małgorzata Bednarek
Wójt Gminy Bobrowniki
Urząd Gminy w Bobrownikach
ul. Gminna 8
42-583 Bobrowniki

Dotyczy kontroli projektu pn. „*Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach*”.

Szanowna Pani Wójt,

W załączeniu do niniejszego pisma przekazuję informację pokontrolną z przeprowadzonej w dniach 7.02- 03.03.2022 r. kontroli projektu pn. „*Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach*”, dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

Proszę o pisemne wyrażenie zgody odnośnie ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w terminie 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania niniejszego pisma. Jednocześnie proszę o przekazanie pisma z Państwa stanowiskiem na adres e-mail: karolina.proszowska@slaskie.pl.

W przypadku braku akceptacji informacji pokontrolnej proszę o pisemne wniesienie do IZ RPO WSL uzasadnionych zastrzeżeń odnośnie ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w tym samym terminie. Jednocześnie proszę o przekazanie pisma z Państwa stanowiskiem na adres e-mail: karolina.proszowska@slaskie.pl.

Z poważaniem,

Monika Duda-Szmyd

Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Załączniki: Informacja pokontrolna z ww. kontroli projektu.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

INFORMACJA POKONTROLNA

Nazwa jednostki kontrolowanej: Gmina Bobrowniki

Tytuł projektu: Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach

Nr umowy o dofinansowanie: UDA-RPSL.04.05.01-24-03HC/16-00

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

- 1) Art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (Dz. U. z 2020 poz. 818 z późn. zm. - dalej „ustawa wdrożeniowa”),
- 2) § 17 Umowy nr UDA-RPSL.04.05.01-24-03HC/16 z 30.11.2016 r. w sprawie dofinansowania projektu pn. Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach.

Rodzaj kontroli:

- w trakcie realizacji projektu

Tryb kontroli:

- doraźna

1. Skład Zespołu Kontrolującego:

Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Funkcja w zespole kontrolującym
Karolina Proszowska	Główny Specjalista	Kierownik Zespołu Kontrolującego
Maja Wilkos	Inspektor	Członek Zespołu Kontrolującego

2. Data przeprowadzenia kontroli: 07.02- 03.03.2022 r.

Kontrola w siedzibie IZ RPO – w tym w trybie pracy zdalnej (analiza dokumentacji):

- e-mail z dnia 17.02.2022 r. (konto: karolina.proszowska@slaskie.pl) z prośbą o złożenie wyjaśnień i uzupełnienie dokumentacji dot. kontrolowanych aneksów.
- e-mail przedstawiciela Beneficjenta z dnia 24.02.2022 r. przekazujący dodatkowe wyjaśnienia i brakujące dokumenty dot. kontrolowanych aneksów.

3. Miejsce przeprowadzenia kontroli: siedziba IZ RPO WSL – w tym kontrola w trybie pracy zdalnej

4. Zakres oraz przedmiot kontroli:

Ocena zgodności wykorzystania środków finansowych z zakresem określonym w Umowie w sprawie dofinansowania projektu.

Opis skontrolowanych procesów: zgodność postępowań w zakresie zamówień z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.

5. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego:

5.1 Zamówienia

W ramach prowadzonej kontroli zweryfikowano poprawność zawarcia aneksów nr 1-7 do umowy nr IZP.7013.14.2017/1 z 21.04.2017 r. z DROGREM s. c. Ł. Kyrzcz, T. Kyrzcz oraz aneksu nr 1 do umowy nr IZP.7013.14.2017/37 z 30 czerwca 2017 r. z Przedsiębiorstwem Realizacji Inwestycji INWESTOR s.c. Maciej Strzałkowski, Wiesław Strzałkowski.

5.1.1

Nazwa i przedmiot zamówienia: Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach

Rodzaj zamówienia: roboty budowlane

Numer zamówienia nadany przez Zamawiającego: ZP.271.1.2017

Numer ogłoszenia oraz data publikacji: BZP 35972-2017 z 03.03.2017 r.

Tryb udzielenia zamówienia: przetarg nieograniczony

Szacunkowa wartość zamówienia: 6 729 853,33 zł netto

Umowa z wykonawcą: Umowa nr IZP.7013.14.2017/1 z 21.04.2017 r. z DROGREM s. c. Ł. Kyrzcz, T. Kyrzcz na kwotę 4 057 272,20 zł brutto.

5.1.1.a

Instytucja Zarządzająca nie wnosi uwag w zakresie poprawności zawarcia aneksów nr 1-7 do umowy nr IZP.7013.14.2017/1 z 21.04.2017 r. z DROGREM s. c. Ł. Kyrzcz, T. Kyrzcz.

5.1.2

Nazwa i przedmiot postępowania: Wybór Inspektora Nadzoru branży drogowej w ramach zadania inwestycyjnego pn.: Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach

Numer zamówienia nadany przez Zamawiającego: IZP.70.13.14.2017/29

Umowa z wykonawcą: Umowa nr IZP.7013.14.2017/37 z 30 czerwca 2017 r. zawarta z Przedsiębiorstwem Realizacji Inwestycji INWESTOR s.c. Maciej Strzałkowski, Wiesław Strzałkowski na kwotę 5 104,50 zł brutto.

5.1.2.a

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż do umowy nr IZP.7013.14.2017/37 z dnia 30.06.2017 r. zawarto Aneks nr 1 z dnia 11.05.2018 r. na mocy którego zmianie uległa wysokość wynagrodzenia ryczałtowego, która została ostatecznie ustalona na wartość: 8.104,50 zł brutto.

Niniejsza zmiana podyktowana była okolicznościami zawartymi w piśmie Wykonawcy o sygn. L.dz.45/2018 z dnia 19.04.2018 r. (data wpływu 23.04.2018 r.) tj. przede wszystkim znaczącym wydłużeniem realizacji inwestycji z uwagi na modyfikacje dokumentacji projektowej i wykonanie robót dodatkowych.

Niemniej, w ramach postępowania określono, co do zasady, niezmiennie wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 5.104,50 zł brutto z tytułu należytego wykonywania usług będących przedmiotem niniejszego zamówienia, a umowa została zawarta na czas określony w terminie od jej podpisania do dnia 30.09.2017 r. bądź do czasu ostatecznego zakończenia robót budowlanych objętych nadzorem.

Mając na uwadze powyższe poproszono Beneficjenta o przedstawienie szczegółowego uzasadnienia w zakresie powodów zwiększenia ww. wynagrodzenia na mocy Aneksu nr 1 z dnia 11.05.2018 r. Ponadto zwrócono się do Zamawiającego z prośbą o wskazanie jak oszacowano kwotę dodatkową (3000 zł brutto) doliczoną do uprzednio ustalonego wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawcy.

W odpowiedzi Beneficjent wskazał, iż: „wyraził zgodę na zwiększenie wartości umownej na pełnienie funkcji inspektora nadzoru branży drogowej o kwotę 3.000,00 zł brutto mając na uwadze znacznie wydłużony okres realizacji zadania „Zagospodarowanie Centrum Przesiadkowego w Dobieszowicach” tj. ponad 0,5 roku oraz dokonane zmiany zakresu na zadaniu. W szczególności zmiana lokalizacji ścieżki rowerowej o nawierzchni asfaltowej i ścieżki pieszej o nawierzchni z kostki betonowej na ul. Kościuszki – strona wschodnia na lokalizację po stronie zachodniej ul. Kościuszki tj. zabudowę ścieżki pieszo – rowerowej z kostki betonowej beżfazowej.

W opinii Zamawiającego zmiana ta była ponad przeciętną miarę a mianowicie:

- dotyczyła nowej lokalizacji ścieżki pieszo-rowerowej na którą wymagane było sporządzenie dokumentacji - budowlano-wykonawczej wraz z uzyskaniem przyjęcia zgłoszenia robót ze Starostwa Powiatowego Będzin ,

- zmiana dotyczyła stosunkowo dużego zakresu robót tj. odcinka około 670 mb.

Stąd wymagane było podjęcie przez inspektora nadzoru branży drogowej dodatkowego nakładu pracy związanego z koniecznością zapoznania się z nową dokumentacją budowlano-wykonawczą odcinka ścieżki pieszo-rowerowej a następnie nadzoru nad wykonywanymi robotami w znacząco wydłużonym czasookresie realizacji.

Przyjętą kwotę zwiększenia wynagrodzenia o 3.000,00 zł brutto oszacowano w uwzględnieniu przedłużenia terminu realizacji zadania o ponad 0,5 roku tj. termin dłuższy od umownego terminu realizacji wynoszącego około 5 miesięcy oraz w uwzględnieniu zakresu zmiany lokalizacji ścieżki rowerowo-pieszego ponad przeciętną miarę (zgodnie z opisem jak wyżej). Stanowi ona zwiększenie wartości wynagrodzenia o niespełna 59 % w stosunku do wynagrodzenia umownego”.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż określona w umowie wartość ryczałtowa winna być traktowana jako cena za całość wykonywanego zadania, niezależnie od rzeczywistego rozmiaru lub kosztów prac.

Wynagrodzenie ryczałtowe ma bowiem charakter ostateczny i zawiera w sobie wszelkie koszty, związane z realizacją danego przedmiotu zamówienia.

Istotą tego rodzaju gratyfikacji jest określenie z góry wartości wynagrodzenia, bez przeprowadzenia szczegółowej analizy kosztów wytwarzania dzieła.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów powszechnych (np. w wyroku SA w Szczecinie z 30.03.2016 r., I ACa 994/15), wybór tego rodzaju wynagrodzenia determinuje zapłatę za całość dzieła w jednej sumie pieniężnej lub wartości globalnej.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż rozliczenia stron w przypadku zastosowania wynagrodzenia ryczałtowego w żaden sposób nie opierają się na cenach jednostkowych oraz faktycznie wykonanych świadczeniach, a ustalone wynagrodzenie winno pozostać niezmiennie, niezależnie od faktycznej ilości przepracowanego czasu i wykonanych czynności przez inspektora/ów nadzoru branży drogowej.

Jednocześnie, zaznaczyć należy, iż przyjęcie w ramach niniejszego zamówienia ryczałtowego modelu wynagrodzenia oznaczało, że Wykonawca winien skalkulować w ofercie wszystkie możliwe ryzyka (w tym konieczność świadczenia usług inspektora nadzoru w przypadku wydłużenia terminu realizacji robót budowlanych z uwagi np. na wykonanie robót zamiennych lub dodatkowych niezbędnych do prawidłowej realizacji inwestycji), co powinno znaleźć odzwierciedlenie w spodziewanym zysku.

Warto przy tym podkreślić, iż niezmiennosc wysokości wynagrodzenia ryczałtowego nie ma charakteru bezwzględny.

W orzecznictwie (np. w wyroku SN z 25.03.2015 r., II CSK 389/14) przyjmuje się, iż w ramach swobody zawierania umów, strony mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania w ten sposób, że zostanie zrównoważone ryzyko przyjęcia wynagrodzenia wykonawcy w formie ryczałtowej.

W rezultacie, decydując się na ryczałtową formę wynagrodzenia, Zamawiający winien dookreślić w umowie wszystkie istotne założenia związane z nawiązywanym stosunkiem prawnym, tak aby nie pojawiły się kwestie mogące w przyszłości wywołać wątpliwości co do sposobu wykonania umowy. Co istotne dla niniejszej sprawy, Beneficjent, mimo przysługującego mu prawa, nie przewidział możliwości podwyższenia wynagrodzenia ryczałtowego ani w zapytaniu ofertowym ani w samej umowie z wykonawcą.

W konsekwencji zawarcie aneksu zwiększającego wynagrodzenie wykonawcy za wykonanie usługi inspektora nadzoru branży drogowej w ramach zadania inwestycyjnego pn. "Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Dobieszowicach" doprowadziło do naruszenia równowagi ekonomicznej umowy na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie zarówno w zapytaniu ofertowym jak i w zawartej umowie.

W związku z powyższym, IZ wskazuje, iż w oparciu m.in. o §6 ust. 6 oraz §15 ust. 1 umowy o dofinansowanie nr UDA-RPSL.04.05.01-24-03HC/16 z 30.11.2016 r., Beneficjent zobowiązał się do realizacji przedmiotowego projektu „z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, zgodnie z obowiązującymi regulami, zasadami i postanowieniami wynikającymi z programu, SZOOP, obowiązujących procedur (...)” oraz „na podstawie przepisów prawa unijnego, w tym zasad określonych w Traktacie o Unii Europejskiej i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz przepisów prawa krajowego, w szczególności ustawy PZP, UFP, Wytycznych i Przewodnika dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020”.

Co więcej, jak określa ust. 1. i 2 sekcji 6.2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 aktualnych na dzień wszczęcia niniejszego postępowania (dalej „Wytyczne”) „ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie i Wytycznymi (...)” i „dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta (...)”.

Skutkiem tego, „przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (...)”.

W konsekwencji, Beneficjent nie spełnił obligatoryjnych warunków kwalifikowalności oraz nie potwierdził, iż rzeczowy wydatek (dot. zwiększenia wartości zamówienia) został poniesiony w sposób racjonalny, efektywny i przejrzysty, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, czym naruszył sekcję 6.2 ust. 3 pkt g Wytycznych oraz rozdziału 7 pkt 3 Przewodnika dla beneficjentów EFRR RPO WSL 2014-2020 (dokumenty aktualne na dzień wszczęcia przedmiotowego postępowania), a tym samym § 15 ust. 1 i § 6 ust. 6 umowy o dofinansowanie.

Podsumowując, zawarcie ww. aneksu doprowadziło do dokonania istotnych zmian postanowień zawartej umowy w sprawie zamówienia w stosunku do treści oferty z naruszeniem warunków wynikających z umowy dofinansowanie projektu.

Zgodnie z § 15 ust. 4 umowy o dofinansowanie, w przypadku naruszenia przez beneficjenta zasad udzielania zamówień, IZ RPO WSL uznaje całość lub część wydatków za niekwalifikowalne, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (t.j. Dz.U. 2016 poz. 200 ze zm.- dalej „rozporządzenie”).

Powyższe naruszenie przepisów prawa, które na skutek działania Beneficjenta doprowadziło do powstania potencjalnej szkody finansowej stanowi nieprawidłowość w rozumieniu art. 2 pkt 36 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U.UE.L.2013.347.320 – dalej „rozporządzenie ogólne”).

Zgodnie z art. 24 ust. 5 i 9 ustawy wdrożeniowej oraz §2 rozporządzenia wartość stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej w przypadku korekty finansowej jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie współfinansowania UE, natomiast w przypadku pomniejszenia jest równa kwocie wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach tego zamówienia.

Jednakże zgodnie z art. 24 ust. 6 ustawy wdrożeniowej i § 3 rozporządzenia obniża się wartość korekty finansowej i stosuje się § 4 rozporządzenia.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia w przypadku gdy jest możliwe precyzyjne wskazanie kwoty wydatków poniesionych nieprawidłowo związanej ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną wartość korekty finansowej jest równa wartości współfinansowania UE w ramach tej kwoty. Mając na uwadze powyższe za niekwalifikowalne uznaje się wydatki związane z nieuprawnionym zwiększeniem wynagrodzenia umownego – kwotą wydatków niekwalifikowalnych jest różnica pomiędzy wartością aneksu i umowy IZP.7013.14.2017/37.

Podsumowanie dla zamówienia:

Uchybienie nr	Numer kategorii nieprawidłowości indywidualnej	Wartość wydatków niekwalifikowalnych
5.1.2.a	Nd-§ 4 rozporządzenia	Różnica pomiędzy wartością aneksu i umowy IZP.7013.14.2017/37

6. Stwierdzone uchybienia oraz wnioski wynikające z przeprowadzonej kontroli:

Wynik kontroli: **z istotnymi zastrzeżeniami**

Konsekwencje finansowe:

- związane z zamówieniami:

Zakres	Nr uchybienia	Wartość wydatków niekwalifikowalnych
5.1	5.1.2.a	Różnica pomiędzy wartością aneksu i umowy IZP.7013.14.2017/37

Sposób usunięcia nieprawidłowości:

W przypadku nieprawidłowości stwierdzonych przed zatwierdzeniem wniosku o płatność (jeżeli w kontrolowanym wniosku o płatność przedstawiono dany wydatek) Instytucja Zarządzająca dokona pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo.

W przypadku kiedy beneficjent będzie składał kolejne wnioski o płatność oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o płatność, we wnioskach o płatność należy ująć wydatki kwalifikowalne pomniejszone o kwotę wynikającą ze stwierdzonych nieprawidłowości.

W przypadku stwierdzenia, że beneficjent nie dokonał odpowiedniego pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych, IZ pomniejszy wydatki kwalifikowane o kwotę wydatków nieprawidłowych.

W sytuacji, gdy beneficjent zawrze we wniosku o płatność wydatek, który wcześniej, w wyniku kontroli, został uznany za nieprawidłowy, instytucja weryfikująca wniosek oceni, czy nie zachodzą przesłanki podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Celowe przedstawienie do rozliczenia wydatków niekwalifikowalnych może stanowić próbę popełnienia przestępstwa, o którym mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444) albo przestępstwa skarbowego, o którym mowa w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 408 z późn. zm.).

W przypadku nieprawidłowości stwierdzonych w uprzednio zatwierdzonym wniosku o płatność Instytucja Zarządzająca nakłada korektę finansową oraz rozpocznie procedurę odzyskiwania kwoty współfinansowania UE w wysokości odpowiadającej wartości korekty finansowej, zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021, poz. 305 tj.).

Pisemne wyrażenie zgody odnośnie ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej jest równoznaczne z akceptacją i przyjęciem do wiadomości sposobu usunięcia nieprawidłowości.

Pouczenie:

Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do zgłoszenia, na piśmie uzasadnionych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej zgodnie z art. 24 ust. 10 oraz art. 25 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

*Zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących informacji pokontrolnej przysługuje Kierownikowi jednostki kontrolowanej **jednorazowo (tzn. tylko raz dla danej kontroli)**. Zastrzeżenia wniesione po upływie 14 dni od daty otrzymania informacji pokontrolnej nie będą rozpatrywane przez IZ RPO WSL.*

Niewyrażenie stanowiska odnośnie ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w ww. terminie jest równoznaczne z jej akceptacją.

W przypadku złożenia przez Beneficjenta zastrzeżeń do informacji pokontrolnej sporządzana zostaje ostateczna informacja pokontrolna, która zawiera stanowisko IZ RPO WSL, wobec której nie przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń zgodnie z art. 25 ust. 11 ustawy wdrożeniowej.

Członkowie zespołu kontrolnego:

Karolina Proszowska

Maja Wilkos

Zaakceptował:

Piotr Ryza

Kierownik Referatu Kontroli Projektów
Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Zatwierdziła:

Monika Duda-Szmyd

Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym